

Neděle 24. po sv. Trojici
Am5,18-27
10.11.2024

Pozdrav:

Milost vám a pokoj od toho, který jest, který byl, který přijíti má.

Introit:

Z přímého srdce ti vzdávám chválu, že se smím učit tvým spravedlivým soudům.
Chci tvá nařízení dodržovat, jen mě nikdy neopouštěj!

Píseň: 277

Čtení: J15,1-11

Píseň: 262

Kázání: Am5,18-27

Běda těm, kdo touží po dni Hospodinově! Napadá mě otázka, zda skutečně někdo po dni Hospodinově touží? Nejsou naše životy zakořeněné v toku současnosti? Nakonec sama sebe zpytuji: po čem vlastně touží moje srdce, duše? Po čem touží lidské srdce, dnešní člověk? Už dávno neplatí: „Moje srdce je nepokojné, dokud nespočine v Bohu.“ Jak si na tom stojíme, na to si bude muset odpovědět každý sám.

Ámos mluví do doby, která není nikterak jednoduchá. A po pravdě, které období lidských dějin bylo a je jednoduché. Přesto, a možná právě proto, někteří Izraelci vyhlížejí den Hospodinův, den soudu, toužebně.

Vyhlížejí den, kdy se vše osvětlí, vše bude zřejmé, vše najednou vyjde najevo, vše zalije jas a spravedliví zazáří.

Stane se něco úplně jiného. Stane se pravý opak. Něco, co člověk nejen že nechce slyšet, ale ni na to nepomyslí. Raději se utěšuje příjemnějšími věcmi. Namísto jasu a světla – mrákota a temnota. Už to nastalo? Je to pro ty ostatní? Nebo nás to čeká?

Jako by Ámos říkal, tak se podívejte kolem sebe. Místo jasu, světla je mrákota a tma. Jako by Ámos říkal: s vámi to dopadá asi tak, že se chcete vymanit ze spárů lva a zachránit se, a raději narazíte na medvěda v domnění, že vás neroztrhá. Chcete být doma v bezpečí, a místo toho ve vašich domech není vůbec bezpečno. Můžete být uštknuti hadem, když si myslíte, že se nic nemůže stát. Jako by nic nefungovalo tak, jak má.

Jak se to mohlo stát? Jak se mohlo stát, že z Hospodinovy přítomnosti, z Hospodinova dne toužebně vyhlíženého se stala tma, běs, hrůza a mrákota?

Možná, že Izraelci nečekali, že to bude takovéto. Možná zatím církve nečeká nic tak hrozného. Možná, že celý takzvaný křesťanský západní svět již od Pána Boha nic nečeká. Místo nechápavých pohledů Izraelců, co že se to děje, temnota postupně ohrožuje Izrael. Temnota paradoxně získává obrysy a začíná být zřejmá.

Katalog provinění Izraele, církve, je zde vyjmenován s naprostou přesností, nic není vynecháno. Kdybychom to měli shrnout do jedné věty, řekli bychom: vyprázdněný kult, liturgie, vyprázdněný náboženský život, zbytečné oběti, zbytečné zpívání, zbytečné uctívání. Je tomu opravdu tak?

Tak tedy máme zůstat doma a raději nedělat nic, abychom něco při bohoslužbách nepokazili? Máme věřit jen tak potichu ve svém srdci, každý sám, a nezatěžovat se společným slavením v kruhu věřících, abychom nepřidávali již k vytvořenému šeru?

Myslím, že Ámos nekritizuje vyprázdněný kult. Ani nevyhlašuje zrušení nedělních bohoslužeb, zpěvů i chválení. Ani si nemyslím, že Izrael vše vyprázdnil. Ani si nemyslím, že církve a křesťanská kultura je pasé. Ani si nemyslím, že chození do kostela je již překonaná a zbytečná věc. Ani si nemyslím, že by v kostelích neznělo nic, co by člověka nepřibližovalo k Bohu.

Ať se valí právo jako vody, spravedlnost jako proudící potok. Můžeme též přeložit: *Ále právo ať se valí jako voda, a spravedlnost jako stálý potok.* Jako by prorok Ámos říkal: Ano, vše děláte jak máte, ale něco schází. To podstatné. Vše nemá sloužit pouze k vašemu náboženskému uspokojení, ale máte žít z práva. Právo nemáte zadržovat. Právo má proudit do světa jako řeka, tak důležitá pro život. Tak jak se nezadržitelně valí voda, tak má proudit právo.

No jo, ale jaké právo, co si pod tím představit? Biblické starozákonné právo má co do činění s výsadou, s možností podílet se na Hospodinově smlouvě. Právo je především velká milost, kterou jsme dostali. V Bibli právo nemá nic společného s lidskými soudy a s lidskou rozumností. Tak tohle právo měl Izrael dodržovat, vlévat do světa. Tak tuto výsadu, tuto milost máme žít. Žít tak, aby jako voda nezadržitelně proudila do světa, a svět tím nezanikl.

Spravedlnost jako stálý potok. A opět nejde o naši spravedlnost, o naši sebe-spravedlnost, ale spravedlnost Boží. Právo a spravedlnost nikoli jako politická agitka, nikoli jako něco, čím druhého ničíme, ale jako dar, který můžeme a máme využít nikoli pro sebe, ale pro své bližní. Na to Izrael zapomněl. Na to bychom neměli zapomínat.

Pane, ty jsi ten, který výsadu, kterou jsi dostal od svého otce, nezneužil. Jsi nanejvýš spravedlivý. Prosíme, dej nám srdce naplněná touhou po tvém království.

Amen.

Píseň: 703

Poslání:

A toto je jeho přikázání:

věřit jménu jeho Syna Ježíše Krista a navzájem se milovat, jak nám přikázal.

Kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm;
že v nás zůstává, poznáváme podle toho, že nám dal svého Ducha.

Požehnání:

Milost Boží, převyšující všechna naše pomyslení,
chrániti bude srdcí našich i myslí našich v Kristu Ježíši.

Píseň: 748